

Ústav translatologie

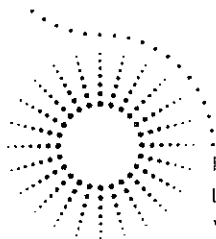
Mgr. Jaroslav Špírk – posudek školitelky

Disertační práce Mgr. Jaroslava Špírka *Ideology, Censorship, Indirect Translations and Non-Translation: Translation of Literature in the Cultural Relations between Portugal and Czechoslovakia* navazuje na autorův dlouhodobý zájem o teoretická bádání v translatologii i o možnost jejich aplikací, který prokázala během studia i ve své diplomové práci, zabývající se odkazem slovenského teoretika Antona Popoviče. K definitivní koncepci práce pak nesporně přispěl i dvacetiměsíční studijní pobyt v Portugalsku, a to od října r. 2006 do května r. 2008, celkem 20 měsíců, a to při Centro de Estudos Comparatistas, Faculdade de Letras, Universidade de Lisboa.

Důvody zde nebyly jen organizační (pobyt v Portugalsku), ale i koncepční: vzhledem k absenci soustavného studia slavistiky v Portugalsku i translatologických aspektů česko(slovensko) portugalských kulturních vztahů je toto pojetí tématu na jedné straně zcela nové, na druhé straně však zapadá do vzrůstajícího zájmu o slovanské literatury na Pyrenejském poloostrově (jmenuji na tomto místě obdobně pojatou práci zaměřenou na polskou literaturu na Univerzitě v Alicante ve Španělsku, jejíž obhajoba proběhne v nejbližších dnech). Na druhé straně snad s výjimkou Skandinávie není v translatologii věnována pozornost překladům mezi nedominantními kulturami, proto se studium kulturních vztahů mezi českou a portugalskou společností prostřednictvím překladů stává přínosem nejen pro obě jmenovaná společenství, ale obohacuje translatologii obecně. Dílčí aspekty zkoumané problematiky už byly publikovány v zahraničních médiích: ŠPIRK, Jaroslav. 2008. "Translation and Censorship in Communist Czechoslovakia". 2008. In: *Translation and Censorship from the 18th Century to the Present Day*. SERUYA, Teresa & LIN MONIZ, Maria (eds.). Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. ISBN: 9781847184740. Str. 215-228. ŠPIRK, Jaroslav. 2009. "Anton Popovič's Contribution to Translation Studies". In: *Target, International Journal of Translation Studies*, Volume 21, Issue 1, Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. ISSN: 0924-1884, E-ISSN: 1569-9986. Str. 3-29.

Samostatným přínosem je i jazyk práce – práce je psána v angličtině, a to nejen proto, že značná část výzkumu probíhala v Portugalsku, ale také proto, aby umožnila zpřístupnění metod a výsledků české translatologie mezinárodnímu společenství. Těžiště práce totiž podle mého názoru nespočívá jen v analýze dosud méně známých faktů a v jejich uvedení do vzájemných souvislostí, ale právě v metodologické přesnosti a přesnosti: tím se disertační práce J. Špírka vymyká standardu prací ke slovanským literaturám psaným na Pyrenejském poloostrově a je nesporným obohacením translatologických bádání v mezinárodním měřítku. Připomínám v této souvislosti rovněž skutečnost, že i přesto, že Mgr. Špírk jako absolvent oboru PTA má nesporně vynikající znalost angličtiny, jako profesionál neodevzdal svoji disertaci bez jazykové revize rodilým mluvčím.

Práce Jaroslava Špírka nejen předkládá metodologicky i obsahově koherentní pohled na zkoumanou problematiku, ale zároveň otevírá obecnější otázky, které dosud stály v české

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav translatologie

translatologii stranou pozornosti mám zde na mysli zejména otázku cenzury a jejího vlivu na překlady (nejen) umělecké literatury a na ediční činnost jako takovou.

V průběhu doktorského studia i při vypracovávání disertace prokázal Mgr. Špirk schopnost vymezit předmět svého bádání, zvolené téma zpracovat s využitím náležité metodologie a v neposlední řadě výsledky svého bádání prezentovat na vysoké úrovni domácí i zahraniční vědecké veřejnosti. Nelze pominout ani jeho podíl na organizaci vědecké práce při zabezpečení mezinárodní konference *Translating Beyond East and West* v r. 2009 v Praze. **Ze všech těchto důvodů obhajobu disertace plně doporučuji.**

V Praze dne 7. 9. 2011

Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.
škólitelka